

Het verdwenen portret

door Geertrude Verweij

1

'Verdwenen? Dat is onmogelijk. Je hebt gewoon niet goed gezocht.' Robert deed zijn best om zijn boosheid te verbergen, maar dit soort problemen kon hij er nu echt even niet bij hebben.

Zijn vrouw keek hem geïrriteerd aan. 'Natuurlijk heb ik goed gezocht. Bovendien is het hier allesbehalve een rommel sinds ik het hele huis georganiseerd en geminimaliseerd heb.'

Robert slikte een valse opmerking in. Hij was helemaal niet zo gecharmeerd van die nieuwe rage waarbij zijn vrouw en haar vriendinnen een wedstrijdje leken te doen wie er in het leegste huis woonde. Hij geloofde niet dat dit blijvend was, het was gewoon een kwestie van afwachten tot de koop- en verzamelwoede weer de kop op zou steken. Maar het was een feit dat het op dit moment wel altijd netjes opgeruimd was. Het was bijna onmogelijk om iets kwijt te raken in een huis dat zo leeg en strak georganiseerd was.

Voorzichtig opperde hij: 'Heb je het niet per ongeluk weggegooid bij één van die... hoe noem je dat ook weer? Ontrommelacties?'

'Nee, natuurlijk niet! Dat zou me echt wel opgevallen zijn. Die foto is enorm groot en dan zit er ook nog zo'n opvallende, ouderwetse lijst omheen. Zoiets gooi je echt niet per ongeluk weg. En ik weet hoe belangrijk het is, dus ik heb het ook niet expres weggedaan.'

Dat was inderdaad zijn volgende suggestie geweest. 'Dan heb je het te goed opgeruimd waarschijnlijk. Je bent zo druk bezig geweest met dingen op handige plaatsen opbergen dat je gewoon niet meer weet waar je het hebt neergezet.' Er moest een simpele oplossing zijn. Dat ding was óf ergens hier in huis, óf ze had hem weggegooid. Andere mogelijkheden waren er niet. Diana schudde haar hoofd. 'Ik heb echt overal gezocht. Het gekke is dat ik me ook niet kan herinneren of ik het bij het opruimen in mijn handen heb gehad. Het stond altijd op zolder, maar daar zie ik het niet.'

Hij zuchtte. Het was duidelijk dat ze er op deze manier niet uitkwamen. Hij zou er zelf tijd aan moeten besteden, hoe druk hij het verder ook had. Het was tenslotte belangrijk genoeg. 'Niet kwaad worden, maar ik denk toch dat ik ook nog een keer ga zoeken. Misschien heb je er toch overheen gekeken of ergens een plek overgeslagen. Als we het systematisch aanpakken, moeten we het toch kunnen vinden.'

'Dat moet dan maar. Ik hoop eigenlijk gewoon dat het zo is. Wanneer komt ze?'

'Aanstaande woensdag.'

'Nog vijf dagen dus. Dat moet genoeg tijd zijn om de foto terug te vinden of een andere oplossing te bedenken.'

Zou tante Bet het accepteren als ze eerlijk toegaven dat de foto weg was? Zomaar toegeven dat ze het ding alleen aan de muur hingen als Diana's stokoude oudtante bij hen op bezoek kwam kon natuurlijk niet. Maar misschien konden ze beweren dat het gestolen was. Of door een ongeluk heel erg beschadigd? Hij zou wel iets verzinnen om er mee weg te komen. Daar was hij goed in, tenslotte.

2

Dus je begrijpt, we zijn wanhopig.' Diana keek haar nieuwe buurvrouw over de heg aan. Ze beet op haar lip. 'Eigenlijk zou ik u...jou daar helemaal niet mee moeten vermoeien, maar het zit me blijkbaar hoog.'

Haar nieuwe buurvrouw was in de tuin bezig geweest en ze had beleefd een praatje gemaakt.

Mevrouw van Wijk, o nee Hanna, - 'zeg maar gewoon Hanna, dat vind ik prettiger' - had gevraagd of zij ook net verhuisd waren. 'Ik zag jullie het hele weekend zo heen en weer sjouwen met dozen en spullen?' En toen had ze het hele verhaal verteld.

Ze had uitgebreid uitgelegd hoe Robert en zij het complete huis hadden afgezocht naar een oude familiefoto omdat de zus van haar oma op bezoek zou komen en hen nadrukkelijk had meegedeeld dat ze de foto graag weer eens wilde zien. 'En natuurlijk weet ik zeker dat jullie een dergelijk dierbaar erfstuk netjes bewaard hebben', had ze geschreven.

'Dat hadden we ook,' benadrukte Diana nogmaals, 'maar het is toch verdwenen. Zo raar. We halen die foto alleen maar tevoorschijn als tante Bet komt, hangen het op in plaats van een andere foto en zodra ze weg is, wisselen we ze weer om.'

'Mag ik vragen wat voor foto het is?'

'Natuurlijk, dat is geen geheim. Het is een familieportret. Heel oud. Je kent het wel, twee mannen in pak en met zo'n vreselijke snor met gedraaide punten, een oudere vrouw in een donkere jurk, een jonge vrouw in een wit overhemd en een paar opgepoetste kinderen. Het jongste meisje, in zo'n wit kanten jurkje, is mijn overgrootmoeder, de moeder van mijn oma en tante Bet.'

'Ik kan me voorstellen dat zoiets je oudtante dierbaar is. Maar dan begrijp ik niet waarom het in jullie bezit is, in plaats van het hare.'

Diana haalde haar schouders op. 'Ik kom uit een rare familie, maar er is weinig meer van over. Tante Bet is mijn enige familielid. Ze is stinkend rijk, maar ze woont in een oud, vervallen huis dat vol staat met dat soort antieke rommel die allemaal emotionele waarde heeft. Toen ik met Robert trouwde, gaf ze ons die foto omdat ze wil dat we... hoe zegt ze dat ook al weer? Ze wil dat we meer betrokken raken bij de geschiedenis van de familie. Dat snap ik wel, maar het is zo'n lelijk ouderwets en pompeus geval dat we het echt niet dagelijks aan de muur willen zien.'

'Maar waarom hebben jullie dat dan niet eerlijk gezegd?'

'Tja. Ik denk omdat we gewend zijn haar voorzichtig te behandelen. Ik ben haar enige erfgenaam, maar omdat ik maar een achterrichtje ben, mag ze haar hele vermogen ook aan het kattenasiel nalaten.'

'Dat is haar goed recht,' vond Hanna.

'Dat is het zeker. En we rekenen dan ook niet op die erfenis,' verzekerde Diana haastig. Ze hoorde zelf dat het iets te nadrukkelijk klonk en voegde er eerlijk aan toe: 'Maar het zou natuurlijk wel prettig zijn. En daar komt die foto dus bij kijken. Ze dreigt regelmatig haar testament aan te passen als iets haar niet aanstaat en ik ben bang dat ze het niet erg goed op zou nemen als we moesten toegeven dat hij weg is. Eigenlijk kinderachtig, maar ze hecht nu eenmaal waarde aan dat soort dingen.'

Diana slaakte een diepe zucht en keek haar nieuwe buurvrouw afwachtend aan. Zou ze begrijpen wat er op het spel stond?

3

'Ik weet eigenlijk niet of het zo vreemd is om waarde te hechten aan oude foto's en dat soort dingen. Misschien heeft dat met de leeftijd te maken,' opperde Hanna voorzichtig. 'Ik ben nog niet zo oud als je oudtante, maar wel een stuk ouder dan jij en ik begrijp op zich wel waarom ze jullie die foto gegeven heeft. Het is alleen niet zo tactvol om niet te begrijpen dat jonge moderne mensen misschien liever iets heel anders aan de muur hangen. En het is natuurlijk helemaal niet tactvol om die erfenis als chantagemiddel te gebruiken. Maar misschien vind ze het wel gewoon leuk om jullie op die manier het leven lastig te maken.'

Haar piepjonge nieuwe buurvrouw keek haar verbaasd aan. 'Denk je dat? Het klinkt zo.. vals.

Maar eigenlijk zou het heel goed waar kunnen zijn. Tante Bet is... niet heel aardig. Zachtjes uitgedrukt. Waarom hebben wij dat nooit gesnapt? U.. jij hebt een veel betere kijk op mensen dan wij, dat is duidelijk.'

Hanna lachte. 'Ze zeggen dat fotografen de wereld anders zien dan anderen.'

'Oh, bent u fotograaf? Wat leuk! Wat voor foto's maakt u?'

'Om mijn brood te verdienen vooral productfoto's en bedrijfsreportages, maar voor mijn lol zoek ik het liefst situaties op die anders zijn dan je zou verwachten.' 'Dat begrijp ik niet helemaal.' 'Mijn favoriete foto is die van een prachtig geklede jonge vrouw, strak in de make-up, haar in zes lagen lak, maar met een enorme ladder in haar panty', legde Hanna uit. 'Of een oude molen met op de achtergrond een moderne windmolen. Dat soort dingen. Het zal wel een afwijking van me zijn. Ik ben altijd op zoek naar tegenstellingen, onverwachte wendingen of foto's met een verhaal.'

'Dat klinkt bijzonder.'

Hanna hoorde de twijfel in Diana's stem en glimlachte. Ze was allang voorbij het stadium dat ze zich onzeker voelde als men niet direct begreep wat ze bedoelde. Dit soort foto's maakte ze voor haar plezier en toch verkochten ze behoorlijk goed in de wat kunstzinniger kringen. 'Ik denk dat die foto van jou me daarom ook intrigeert. Zoveel portretten maakten ze niet in die tijd, dus wat was de gelegenheid en wie staan er precies op?'

'Ik heb geen idee. En ik kan het je dus niet laten zien.'

Hanna zei nadenkend: 'Heb je er ook een kleinere versie van? In een album misschien? Dat zou de oplossing kunnen zijn voor jullie.'

'Er is wel een album vol met foto's uit die tijd. Die was van Roberts' oma. Grote kans dat zij een kleinere versie had. Ik zou er eens naar kunnen kijken, maar wat hebben we daaraan?'

'Ik zou hem voor je kunnen fotograferen en vergroten. Waarschijnlijk moet ik hem wel een beetje bijwerken, maar als je dezelfde lijst kunt vinden, kom je er misschien mee weg. Trouwens, misschien heb ik ook nog wel een lijst voor je, ik heb een hele verzameling van die dingen.'

'Zou je dat willen doen? We betalen er natuurlijk voor, maar dan nog. Het is wel heel kort dag.'

'Geen probleem. Ik ben stiekem ook wel erg benieuwd naar die foto.'

'Moet ik hem uit het album halen? Ik hoop dat ik hem dan niet scheur, want het zit allemaal vreselijk goed vastgeplakt. Dat weet ik omdat vrienden van Robert voor een spelletje bij onze bruiloft al eens geprobeerd hebben zo'n foto eruit te halen.'

'Nee, dat hoeft niet. Liever niet zelfs, want als je de achterkant beschadigt zie je dat vaak ook al op een foto van een foto.'

'Ik ga het album meteen opzoeken!' Voor Hanna nog iets kon zeggen, was Diana al weggerend.

4

Hanna keek haar buurvrouw hoofdschuddend na, terwijl die in een halsbrekend tempo over de potten op het terras heen sprong en haar eigen huis binnenrende om het oude fotoalbum te zoeken. Wat een jong kind nog. Ze schatte haar amper vijftientig. Als ze zelf kinderen had kunnen krijgen, waren die niet veel jonger geweest...

Heel even voelde ze zich oud en alleen. Maar ze haalde haar schouders op. Het gemis bleef, maar het wende. En oud worden was nu eenmaal gewoon een feit. De tijd kun je niet tegenhouden. Trouwens, zo oud was vijfenveertig nu ook weer niet. Het was in ieder geval nog jong genoeg om spontaan verliefd te worden. Op een huis dan. Aan een nieuwe partner was ze, vier jaar na de dood van Daan, nog niet echt toe. Maar dit huis...

Ze had geprobeerd haar eigen weg te vinden op de plek waar ze haar hele huwelijk met Daan gewoond had, maar het lukte niet. Alles herinnerde aan hem. Niet dat dat vervelend was, maar ze voelde die lege plek in haar leven op die manier alleen maar extra. Juist omdat ze alles in het huis samen gekozen hadden, voelde het niet als haar eigen. Hij had een hekel aan wit en zij aan beige en grijs. Dus hadden ze kleuren gekozen waar ze allebei mee konden leven. Met meubels ging het net zo. Compromissen sluiten, zoeken naar iets wat bij allebei in de smaak viel. Gewoon, zoals dat hoort in een goed huwelijk. Maar nu er dingen aan vervanging of een nieuw likje verf toe waren, had ze zich geremd gevoeld. Het was belachelijk compromissen te sluiten met iemand die er niet meer was, maar als ze haar eigen zin deed, voelde het als een vorm van verraad. Alsof Daan nog steeds over haar schouders meekeek en hoofdschuddend zijn afkeuring uitte.

Toen ze beseftte dat dat na vier jaar toch tamelijk ongezond was, had ze in een opwelling op internet gekeken of ze niet gewoon een ander huis kon kopen. En de rest was geschiedenis. Gelukkig was het oude huis een degelijke en moderne eengezinswoning in de Randstad die ze vrij snel had kunnen verkopen. En nu woonde ze hier, in een klein huisje aan een kerkring in een piepklein dorpje vlakbij de zee.

Tenminste, ze had een huis en dat stond vol dozen met al haar bezittingen erin. Als ze ooit wilde beweren dat ze hier echt woonde, moest ze daar nu eens iets mee gaan doen. Vastbesloten zette ze

alle gedachten over haar verleden uit haar hoofd. Ze negeerde de vraagtekens die haar onderzoekende brein wilde zetten bij de vreemde toestanden in het leven van haar buurvrouw en wierp zich op het sorteren van haar boekenverzameling die drie keer zo groot was als de kastruimte die ze daarvoor beschikbaar had. Dat was tenminste een tastbaar en oplosbaar probleem. Hoopte ze.

5

Dit was het bewijs dat ze haar huis goed en georganiseerd had opgeruimd, vond Diana. Ze had niet hoeven zoeken naar het oude fotoalbum van haar oma. Het lag gewoon precies waar het hoorde. Het doorbladeren van het omvangrijke boek, op zoek naar de kleine versie van het verdwenen portret, had meer tijd gekost.

Ze was eerst met het album weer naar buiten gelopen, maar Hanna was niet meer in de tuin. Daarom was ze via de voordeur naar buiten gegaan en stond ze nu aarzelend voor Hanna's deur. Aanbellen zou logisch zijn, maar er zat helemaal geen bel op het oude huisje. De vorige bewoner had een klopper gehad, maar die was blijkbaar meeverhuisd.

Toen ze binnen wat gestommel hoorde, keek ze nieuwsgierig door het huiskamerraam en zag Hanna met een onmogelijk hoge stapel boeken in haar handen staan. Oei, slechte timing. Misschien later terugkomen? Maar ze had geen idee hoe lang het zou duren om zo'n foto te vergroten. Stel je voor dat het niet meer zou lukken, dan liep het hele plan vast. Het was al maandag, dus eigenlijk had ze geen tijd te verliezen.

Vastbesloten klopte ze op het raam.

'Ik durf eigenlijk niet eens te vragen of ik je stoor, want dat is wel duidelijk,' zei Diana verontschuldigend toen Hanna de stapel boeken op een stoel had neergezet en de deur voor haar opendeed.

'Geen probleem, hoor. Ik ben nog aan het uitpakken, maar dat zal nog wel even duren. Dit huis is een stuk kleiner dan mijn vorige, dus het gaat wat langzamer dan ik hoopte, omdat ik niet alles meer kwijt kan.'

'Oh, ik kan je wel een boek over opruimen lenen. Ik heb die methode ook gebruikt en mijn hele huis is nu minimalistisch leeg. We hebben bijna geen boeken meer en alle kasten zijn half leeg. Heerlijk.'

Hanna lachte. 'Ik ken het principe, maar ik gebruik toch liever mijn eigen methodes.' Ze wees naar de lange wand van de kamer, die helemaal in beslag genomen werd door boekenkasten. 'Voorlopig ben ik erg gecharmeerd van de maak-van-je-huiskamer-een-bibliotheek-methode.'

'Ja, dat kan natuurlijk ook. Wat heb jij enorm veel boeken. Zoveel had ik er niet eens voor ik ging opruimen.'

'Het is een verslaving om ze te verzamelen en ik kan ze slecht wegdoen. Maar ik probeer streng te zijn. Ik heb al heel wat dozen vol naar de kringloop gebracht.'

Diana kon zich niet voorstellen dat er nog meer boeken geweest waren, maar ze zei dat maar niet. Hanna stak haar hand uit naar het album dat Diana meegebracht had en zei: 'Heb je het portret gevonden?'

'Ja, ik weet bijna zeker dat dit hem is. Ik heb Robert een berichtje met een foto gestuurd en hij denkt het ook.' Ze sloeg het album open. 'Het is wel een vrij kleine afdruk. Lukt het echt hem te vergroten?'

'Ik ga mijn best doen, maar meestal lukt het wel. Met digitale bewerking kun je een hoop bereiken tegenwoordig. Hoe groot was de foto?'

Diana aarzelde. 'Goede vraag. Ongeveer zoiets.' Ze wees naar een ingelijste foto die Hanna aan de muur had gehangen. 'En dan zat er zo'n ouderwetse vergulde lijst omheen, je weet wel, zo één die je eigenlijk verwacht bij een oud schilderij. Breed, met allerlei krullen als versiering.'

'Daar heb ik er nog wel een paar van.'

'Het hoeft er niet precies op te lijken. Tante Bet is drieënnegentig en ik denk niet dat ze alles nog

heel goed ziet.'

'Dat zou je nog wel eens tegen kunnen vallen. Oude mensen zien meer dan je denkt, ze laten het alleen niet altijd merken. Maar ik hoop dat jullie er op deze manier mee weggkomen. Loop even mee naar boven, naar mijn werkkamer, dan kun je kijken welke lijst er het meest op lijkt.'

'Je bent geweldig. Wat een geluk dat we die foto precies kwijtgeraakt zijn op het moment dat er een fotografe naast ons is komen wonen.' Ze hoorde zelf dat het nogal onoprecht en vreemd klonk.

Alsof ze er helemaal niet blij mee was. Dus voegde ze eraan toe: 'Nou ja, dat klinkt ook gek, maar het is toch zo? Een geluk bij een ongeluk noemen ze dat.'

'Zoiets ja.' Hanna keek haar onderzoekend aan, maar zei verder niets.

6

'Ze heeft een huis vol rommel, maar dat kwam goed uit, want ze had wel precies de goede lijst. Ik begin te geloven dat we gered zijn.'

Robert keek op van zijn telefoon, waarop hij e-mail berichten aan het beantwoorden was en snoof minachtend. 'Gered? Dat klinkt wel erg overdreven, Di.'

'Nou ja, je snapt wat ik bedoel. Tante Bet is in staat al haar geld aan het kattenasiel na te laten vanwege die stomme foto.'

'Dat doet ze niet. En anders halen we er een advocaat bij. Jij bent de enige erfgenaam en je mag er toch vanuit gaan dat je dat geld uiteindelijk krijgt. Daar heb je gewoon recht op.'

Dat klinkt wel een beetje... hebberig.'

'Dat is het niet,' vond hij. 'We weten al jaren dat we dat geld ooit zullen erven. Ze zegt het tenslotte vaak genoeg en het wordt zo ongeveer tijd ook. Ik ben al vierendertig, Diana. Ik wil een groter huis, een mooie auto en een gezin.'

'Dat laatste kan nu toch ook al?'

'In dit huis?' Hij keek om zich heen en wist nog net een heel negatieve opmerking binnen te houden. Ze wist toch wel dat dit huis allesbehalve zijn ideaal was?

Maar tot zijn grote irritatie hield Diane vol: 'We hebben toch twee slaapkamers? De kleine kamer kan een babykamer worden. Er zijn wel meer jonge gezinnen hier in de buurt. We zouden dan later, als we geld hebben kunnen verhuizen. Of verbouwen. Ik hou van dit huis. Het is alleen aan de kleine kant, maar we kunnen er een hoop mee doen. Ik dacht dat dat altijd het idee al was.'

Hij zuchtte. Het was niet de eerste keer dat ze deze discussie hadden. Ze wilde het maar niet begrijpen. 'Zelfs als we dat geld binnenkort erven is verbouwen geen oplossing. Het kan maanden duren voor je alles rond hebt met vergunningen en zo. En waar moet ik dan werken? In de huiskamer zeker. Waar ook een box en een wipstoeltje en weet ik veel wat voor spullen zo'n kind nog meer nodig heeft moeten staan. Ik zou gek worden van de rommel. Trouwens, jij ook. Je was toch zo gelukkig met je opgeruimde huis? Je zou meteen weer een volgepakt huis hebben. Net als die buurvrouw.'

'Toch was het er geen puinhoop. Haar werkkamer was heel netjes georganiseerd, ook al was het voller dan ik prettig vind. Ik denk dat ze precies weet waar alles is. Ze kon in ieder geval binnen een paar minuten de juiste lijst in de juiste maat tevoorschijn halen.'

'Maar haar huiskamer staat nog vol dozen, dat kon ik zien toen ik er langs reed vanochtend. Je zou toch denken dat je zoiets het eerste opruimt. Zeker omdat de hele buurt het kan zien. Ik vind het ook onbegrijpelijk dat ze zomaar in het huis getrokken is, zonder eerst de boel een beetje op te knappen. Ik begrijp niet hoe iemand kan leven met bruine jaren zeventig schrootjes en kaal parket. Zoveel moeite is het toch niet om te zorgen dat de boel een beetje toonbaar is?'

Diana haalde haar schouders op. 'Kwestie van prioriteiten, denk ik. Die werkkamer was wel opgeknapt en de meubels leken me gloednieuw. Ik denk dat ze die kamer het belangrijkste vond en de rest later aanpakt. Volgens mij kan het haar weinig schelen wat anderen van haar denken.'

'Slechte eigenschap. In een dorpje als dit moet je nu eenmaal een beetje de schijn ophouden. Ik hoop in ieder geval dat haar artistieke puinhopen de waarde van ons huis niet verminderen.'

Hij zag aan haar gezicht dat ze dat geen geslaagde opmerking vond. Waarom waren ze het de laatste tijd nergens meer over eens? Hij had altijd gedacht dat ze volledig op één lijn zaten, maar de laatste tijd leken ze uit elkaar te groeien. Het werd tijd dat hij daar iets aan deed, voor het te laat was.

7

Diana fronste geïrriteerd. Robert kon de laatste tijd echt alleen maar aan geld en status denken. Dat was toch niet altijd zo geweest?

Ze slikte een boos antwoord in en zei schouderophalend: 'In ieder geval was het vriendelijk van Hanna om ons te helpen.'

'Ik moet eerst nog zien hoe die vergroting wordt. Voor hetzelfde geld is het zo amateuristisch gedaan dat het tante Bet direct opvalt. Misschien moeten we maar gewoon toegeven dat de foto weg is. Of we verzinnen een aannemelijk verhaal over een inbraak of waterschade of zoiets.'

'Dat is ook een idee, maar nu is Hanna er al mee bezig. Misschien moeten we eerst even afwachten wat het resultaat is,' vond Diana. 'Ik heb weinig zin om Hanna te vertellen dat we er toch maar vanaf zien, na alle moeite die ze er al voor gedaan heeft.'

'Goed dan,' zei Robert tot haar opluchting. 'Maar als ik twijfel, verzin ik een smoes. Ik ga mijn financiële toekomst niet op het spel zetten doordat jij een foto weggegooid hebt.'

'Dat heb ik niet gedaan, dat weet ik heel zeker. Vorig jaar heb jij hem terug gezet op zolder toen tante Bet weer weg was en daarna heb ik hem niet meer gezien.'

Hij haalde nukkig zijn schouders op. 'Hoe dan ook, dat ding is weg, maar dat mag geen gevolgen voor mijn toekomst hebben.'

'Onze toekomst bedoel je.'

'Ja natuurlijk bedoel ik dat.' Hij had zijn blik alweer op zijn telefoon gericht en hij klonk afwezig. Diana overwoog heel even of ze er over door zou gaan, maar dan kregen ze vast ruzie en daar had ze helemaal geen zin in. Hij was de laatste tijd wel erg snel aangebrand. Hij zei dat er een hoop stress op zijn werk was en dat hij dat gedoe over die foto er eigenlijk niet bij kon hebben, maar ze wist dat het al veel eerder begonnen was. Nou ja, ze zou braaf zijn en er niet meer over zeuren. Gewoon wachten tot Hanna klaar was met die vergroting en dan zouden ze wel verder zien.

Eigenlijk betwijfelde ze zelf ook of het mogelijk was een geloofwaardige vergroting te maken van zo'n klein fotootje. Maar het was nu eenmaal de enige optie, behalve opbiechten wat er met het origineel gebeurd was en dat leek haar op dit moment niet de juiste manier om de rust in huis te bewaren. Ze keek naar haar man, die geconcentreerd naar het scherm zat te staren en vroeg zich af wat er in hem omging.

Zou hij nooit twijfelen over hun relatie en hun toekomst? Of ging alles in zijn ogen gewoon precies volgens plan? Een plan dat zo langzamerhand toch wel erg af begon te wijken van haar toekomstbeeld. Op zich had hij gelijk. Een gezin, een groter huis, dat waren normale wensen voor mensen van hun leeftijd. Maar dat was toch niet allemaal afhankelijk van tante Bet? Misschien werd de oude dame wel over de honderd. Ze was er taai genoeg voor. En, bedacht ze met een cynisch lachje, als Hanna gelijk had zou ze expres zo lang blijven leven om hen dwars te zitten...

8

Hanna keek goedkeurend naar het familieportret op haar scherm. Ze had er een foto van gemaakt met haar beste camera omdat die een hogere resolutie aankon dan haar scanner. Nu was ze hem voorzichtig aan het bijwerken, zodat een grote afdruk nog enigszins scherp zou zijn. Ze had Diana uitgehoord over de kwaliteit van de originele foto, maar dat had niet erg geholpen. Gelukkig wist ze wel ongeveer hoe een vergrote foto uit die tijd eruit moest hebben gezien. De kans was groot dat haar burens er op deze manier mee weg konden komen.

Toch knaagde er iets aan haar. Eigenlijk was het bedrog. Het zou wel zo eerlijk zijn als Diana en haar man gewoon zouden toegeven dat de foto kwijt was, ongeacht de gevolgen voor die erfenis.

Maar ze had nu al aangeboden om te helpen en die belofte kon ze niet zomaar breken. En misschien was het voor die oude dame beter te geloven dat die foto er nog was. Want het ging niet alleen om die erfenis, maar ook om de emotionele waarde. Waarom zou je een vrouw van dik in de negentig van streek maken als je het probleem vrij simpel kon oplossen?

Ze leunde naar achteren en staarde uit het raam waar ze nog net de straat kon zien. Roberts auto draaide de parkeerplaats in en ze zag een oude dame naast hem zitten. Dat moest tante Bet zijn. Nieuwsgierig ging ze verzitten zodat ze haar kon zien uitstappen. Tante Bet zag eruit zoals ze zich haar had voorgesteld. Lang, mager en met een ietwat zuur gezicht. Ze droeg een ouderwetse, donkere jurk, huidkleurige panty's en degelijke veterschoenen. Aan haar arm hing een enorme zwartleren handtas met een groot goudkleurig slot. Robert droeg haar bagage, die er al even gedateerd uit zag. Een leren koffertje en een zware zwarte mantel.

Het viel Hanna nog mee dat tante Bet geen hoed en handschoenen droeg, maar dat was blijkbaar zelfs voor haar te ouderwets. Toch zag ze eruit alsof ze in de verkeerde eeuw beland was. Het zou leuk zijn om dat gevoel te proberen te vangen in een fotoserie, bedacht ze. Misschien in ieder geval haar camera maar in haar tas stoppen als ze er morgenmiddag koffie ging drinken...

Haar oog viel op Roberts gezicht. Die had er duidelijk stevig de pest in. Ze had hem nog nooit vrolijk en ontspannen gezien, maar nu straalde hij echt een enorme afkeer uit. Tante Bet daarentegen zag er tevreden uit. Hanna vermoedde dat die haar uiterste best gedaan had om haar aangetrouwde achterneef op stang te jagen. En dat was blijkbaar goed gelukt.

Hanna vroeg zich af of dat nu wel zo verstandig was. Zou tante Bet niet beseffen dat haar laatste familieleden niet konden wachten tot ze dood was? Als ze zich zo onmogelijk maakte kon er misschien wel iemand in de verleiding komen het lot een handje te helpen. Of kwam zo iets alleen maar in boeken voor?

Daan had haar altijd verweten dat ze veel te veel geobsedeerd was door haar favoriete boeken. Maar ze was nu eenmaal dol op Agatha Christie. Ze had al haar boeken en herlas ze regelmatig. Het had haar kijk op hoe mensen in elkaar zaten wel veranderd, maar dat betekende niet dat het niet klopte. Ze zat er zelden naast als ze iets verdacht vond. En er was in het huis van de burens wel degelijk iets vreemds aan de hand. Ze wist alleen nog niet precies wat.

9

'Kinderen, wat fijn om jullie weer eens te zien!' Tante Bet knikte tevreden en liep zo snel als haar reumatische lichaam haar wilde dragen achter Robert aan het huis binnen. Haar lichte, blauwe ogen gingen meteen naar de plek aan de muur waar ze de familiefoto verwachtte.

Diana hield gespannen haar adem in, maar zag tot haar grote opluchting dat tante Bet blijkbaar niets bijzonders aan de foto zag. Het leek dan ook sprekend op het origineel, dat had zelfs Robert moeten toegeven. Met tegenzin, maar toch. Het leek erop dat dat probleem van de baan was. Maar ze zat alweer met het volgende, want Robert was ergens heel kwaad over, dat kon ze zien aan zijn gezicht.

Ze zuchtte. Het zouden een paar lastige dagen worden. Ze was blij dat ze Hanna had gevraagd om morgen koffie te komen drinken. Dat gaf in ieder geval wat afleiding en het zou de spanning misschien een beetje verminderen. Op de een of andere manier had Hanna er slag van met lastige mensen om te gaan. Tenminste, voor zover ze dat kon beoordelen. Hanna had in ieder geval met Robert meteen de juiste toon getroffen toen ze de foto kwam brengen. Hij was zelfs gematigd positief over haar geweest en dat wilde wat zeggen. Meestal moest hij niets hebben van burens, zeker niet als dat oudere vrouwen waren die - volgens hem - overal hun neus in staken.

Ze wees naar de comfortabele stoel waar tante Bet normaal gesproken zat en zei: 'Ga lekker zitten, tante. Wilt u koffie of liever een kopje thee?'

ante Bet snoof. 'Beetje laat voor koffie. Ik lust liever een glas sherry.'

'Sherry? Ik weet niet of we dat nog hebben.' Wat stom, waarom had ze er niet aan gedacht dat in huis te halen? Tante Bet dronk altijd sherry 's avonds. Ze was zo bezig geweest met die foto en

alles wat daarmee samenhang, dat ze verder nergens aandacht aan had besteed.

Voor Diana op kon staan, zag ze Robert al in het kastje waar ze drank bewaarden zoeken en er een fles uit halen. Gelukkig, er was nog een halve fles.

'Drinken jullie ook een glaasje mee?' Het was niet echt een vraag, meer een bevel. Diana schudde haar hoofd. 'Ik drink niet, dat weet u toch?'

Robert pakte twee glaasjes. 'Ik wel. Zo op zijn tijd is sherry best lekker. Misschien kun jij er een kaasplankje bij maken, Diana?'

Ze knikte en stond op, blij om even bij tante Bet en haar priemende blauwe ogen vandaan te kunnen. Hanna had gelijk. Oude mensen zagen nog prima. En ze wist niet of ze wel zo blij was met wat ze vermoedde dat tante Bet kon zien. Sommige dingen konden maar beter verborgen blijven.

10

'Hanna, fijn dat je er bent!'

Diana klonk zo opgelucht dat Hanna haar vragend aankeek. 'Alles goed?'

Diana begreep meteen wat ze bedoelde. 'Ja, dat wel. Het is alleen... Ik weet niet precies wat er aan de hand is. Robert doet vreemd, tante Bet gedraagt zich nog onmogelijker dan normaal en ik voel me abnormaal gespannen.'

Hanna knikte. 'Niet helemaal onverwacht. Ik neem aan dat je de originele foto niet hier in huis verborgen hebt?'

'Hoe weet je dat?' Diana werd lijkbleek. 'Dat kun je niet weten.'

'Toen je bij mij was voor die lijst zei je iets waaruit ik opmaakte dat je niet echt blij was dat ik de foto kon vervangen. Ik vroeg me af of jij hem weg had gehaald en dat heb je nu dus toegegeven. Ik begrijp alleen niet waarom je het gedaan hebt.'

'Vanwege Robert. Ik had niet verwacht dat tante Bet ineens op bezoek zou komen, daardoor liep alles mis. Maar dat leg ik later wel uit.' Ze keek nerveus naar de deur van de gang die wel goed gesloten, maar natuurlijk niet geluidsdicht was. 'Ik wil niet dat ze het hoort.'

'Dat begrijp ik.' 'En je vertelt het toch niet aan Robert? Hij... ik durf er niet aan te denken hoe kwaad hij zal zijn. Zeker nu, want hij is al helemaal niet zichzelf.'

'Maak je geen zorgen. Ik sta aan jouw kant.' Hanna hoorde zelf hoe nadrukkelijk het klonk. Waar kwam dat vandaan? Maar het was wel zo. Er waren rare dingen aan de hand in dit huis en ze had het gevoel dat Diana bescherming nodig had. Of was dat gewoon een kwestie van misplaatste sympathie voor de jonge vrouw? Tenslotte kende ze Robert amper en had ze tante Bet alleen nog maar van een afstandje gezien.

Haar kennismaking met de oude dame bevestigde echter wat ze al vermoed had. Onder dat broze oude uiterlijk zat een ijzeren wil en een keihard egoïsme. Zelfs waar zij, toch een wildvreemde, bij was, treiterde tante Bet dat ze Diana misschien maar gewoon moest onterven. 'Ik weet eigenlijk niet of mijn geld wel veilig is bij iemand die niet eens fatsoenlijk koffie kan zetten', zei ze, terwijl ze de afgekeurde koffie ondertussen slurpend gewoon naar binnen werkte.

Diana negeerde haar op- en aanmerkingen dapper en zei: 'Hanna is onze nieuwe buurvrouw. Ze werkt als fotograaf. Had u niet een zusje dat ook graag fotografeerde?'

'Jazeker. En ik denk niet dat die moderne ellende daarmee vergeleken kan worden. Vroeger was het nog echt werk. Zwarte camera's, driepoten, grote flitsers. Je maakte echt niet zomaar even een fotootje met een telefoon.'

'Dat doet Hanna ook niet. Haar werkkamer staat vol met apparatuur.'

Hanna glimlachte. 'En dan heb je mijn studio nog niet eens gezien. Dat kan ook niet, want al die apparatuur zit nog in dozen. Volgende week komt de aannemer om de garage om te bouwen tot een ruimte waar ik mijn studio op kan bouwen.'

'Misschien kun je dan eens een portret van tante Bet maken', opperde Diana. 'We hebben helemaal geen foto's van u, tante. Is dat niet gek?'

'Ik ga echt niet in een garage zitten met allemaal van die lampen rond mijn hoofd. Als je een foto

van me wilt maken, gebruik je dat telefooning maar.'

'Maar dan wordt het geen echt portret. Hanna is daar veel beter in.'

Hanna begreep dat Diana dit een goede afleiding vond. Zelf zou ze liever een onderwerp kiezen dat minder dicht bij de fatale foto lag. Maar daar was het nu te laat voor. Dus ging ze er op in. 'Ik heb mijn goede camera in mijn tas zitten. Ik kan wel wat proberen als u dat wilt.'

Het was in ieder geval beter dan voortdurend proberen over de zure opmerkingen van de oude dame heen te praten.

11

'Nu even glimlachen. Niet in mijn lens kijken, maar iets over mijn schouder.'

Bet deed gehoorzaam wat die malle buurvrouw van haar achternachtje vroeg, maar ze had er weinig vertrouwen in. Een portret maakte je in een studio, niet in zomaar in de huiskamer. Maar het zorgde in ieder geval voor een beetje afleiding.

Na een hele ochtend proberen het gesprek met Diana op gang te houden was ze de logeerpartij al spuugzat. Dat kind werd steeds nerveuzer. En het was niet eens leuk meer om haar op stang te jagen over de erfenis, want dat leek haar niet echt veel meer te kunnen schelen. Jammer. Ze hoopte maar dat die man van haar snel thuiskwam. Die was een stuk boeiender. Je moest wel uitkijken met hem, daar was ze zeker van. Niet al te kwaad maken, want je wist nooit wat zo'n type deed. Ze kende zijn soort. Op het oog keurige, nette mannen die alleen maar bezig waren met hun carrière en hun sociale status. Maar als je ze kwaad maakte... o, berg je dan maar. Dan moest je oppassen. Maar dat maakte het nu juist zo leuk.

Ze glimlachte bij de herinnering aan haar overleden man. Die had het toch niet van haar kunnen winnen. Niemand had het ooit van haar kunnen winnen. Ze was de enige die nog leefde.

Het fototoestel klikte en ze bedacht ineens dat het toch wel leuk was om eens een goede portretfoto van zichzelf te hebben. Ze zou er die kinderen ook mee opscheppen, voorzien van de lelijkste lijst die ze kon vinden. Dan moesten ze iedere keer als ze langskwam twee foto's van zolder halen. Ze dachten dat ze dat niet wist, maar ze zou het zelf ook gedaan hebben. Het kon haar eigenlijk ook helemaal niet schelen wat ze met die foto deden. Het was een reproductie en het origineel had ze zelf. Maar dat wisten Robert en Diana niet. Die poetsten hem voor ieder bezoek netjes op en hingen hem op een plek in hun moderne interieur waar het ding echt vreselijk detoneerde.

Ze glimlachte weer. Het was zo leuk om mensen dwars te zitten, zeker als je ze gek kon maken met dat geld. Alsof het haar iets uitmaakte wie het na haar dood kreeg. Als ze er nu zelf nog had voor gewerkt had was het wat anders, maar ze kwam nu eenmaal uit een rijke familie en het hoefde maar met weinig mensen gedeeld te worden. Diana zou nooit meer hoeven werken. Robert ook niet trouwens. Hoewel... ze vermoedde dat hij het type was dat veel geld zou uitgeven aan een groter huis, mooiere meubels, een dure auto, dat soort dingen. Statussymbolen. Dom gedrag vond ze dat. Alsof het iets toevoegde aan je leven.

Maar goed, dat moesten die twee dus ook zelf weten. Als Robert tenminste nog meedeed tegen de tijd dat ze het loodje legde. Er rommelde van alles tussen die twee, dat kon je zien. Misschien liep het wel op een scheiding uit. Dat zou wel de prettigste oplossing zijn. Maar het was de vraag of Diana die stap zou nemen. Het kind was dol op die vent. En hij zou natuurlijk wachten tot die erfenis er was.

Ze moest toch eens aan de notaris vragen of ze kon zorgen dat het Diana's geld bleef bij een scheiding. Misschien kon ze hem daarmee vanavond nog even lekker het bloed onder de nagels vandaan halen...

12

Toen Hanna in haar eigen rommelige huis terug was, slaakte ze een diepe zucht. Wat een nare sfeer hing er bij de burens. Ze was blij dat ze er weg was. Op Diana's verzoek was ze de hele middag gebleven en daarna had ze zelfs toegestemd om te blijven eten. Maar toen Robert eenmaal thuis

was, werd het steeds lastiger om het een beetje gezellig te houden.

Ze had haar pogingen om met de chagrijnige oude dame te praten opgegeven en was in plaats daarvan met Robert een gesprek begonnen. Eerst over zijn werk, maar daar was blijkbaar ook iets aan de hand, want dat gesprek liep al snel spaak. Daarna had ze hem gecompimenteerd met alles wat hij en Diana aan hun huis gedaan hadden. Dat had hem eindelijk een beetje uit de tent gelokt. Hoewel hij vrij duidelijk liet merken dat hij liever een ander huis had gehad, nieuwer en groter, wist hij wel vrij geanimeerd uit te leggen welke noodzakelijke en minder noodzakelijke verbeteringen hij allemaal had laten uitvoeren. Toch merkte ze regelmatig dat zijn gedachten afdwaalden en als hij dacht dat er niemand op hem lette, keek hij naar zijn aangetrouwde oudtante met een blik die iets uitstraalde dat ze alleen maar kon omschrijven als haat. Dat kon nooit goed aflopen.

'Jouw schuld,' zei ze tegen het portret van Agatha Christie dat op haar boekenkast stond. 'Ik zie overal mogelijke moorden. Hoe zou jij dit noemen? Het raadsel van het verdwenen familieportret?' Ze grinnikte, maar schudde haar hoofd. Dat was niet echt een raadsel meer. Diana had het inderdaad gedaan. Ze nam aan dat ze het verstoep had om Robert te confronteren met zijn hebberige gedrag, in de hoop dat hij dan zou bijdraaien. Maar ze betwijfelde of dat gelukt zou zijn. Het was duidelijk dat hij tante Bet alleen maar duldde vanwege die erfenis. En het was ook duidelijk dat zij dat wist en er misbruik van maakte.

Hanna haalde haar schouders op. Van haar mochten die twee elkaar het leven zuur maken. Het was alleen zo jammer dat Diana ertussen zat. Die ging steeds ongelukkiger kijken.

Ze haalde haar camera uit haar tas en liep naar boven om de foto's over te zetten op haar computer. Behalve de portretfoto's was er ook een serie die ze min of meer stiekem genomen had toen tante Bet was gaan rusten. De grote handtas had open op tafel gestaan en ze had er snel wat foto's van genomen in de hoop dat ze het contrast tussen die antieke zwarte tas en Diana's hypermoderne glazen tafel vast kon leggen. Het was een geluk bij een ongeluk geweest dat de tas omgevallen was, want ze vermoedde dat juist die foto's het boeiendst waren. De oude dame sleepte werkelijk de wonderlijkste dingen mee in haar tas. Vooral het glazen flesje met het een of andere drankje erin had haar verbaasd. Diana had erom gelachen en vervolgens uitgelegd: 'Tante Bet gelooft niet in moderne geneeskunde. Ze maakt zelf kruidendrankjes en sleept die ook overal mee naar toe. Pas maar op met dat flesje, volgens mij is dat goedje hardstikke giftig.'

Hanna zette haar computer aan en opende gewoontegetrouw eerst haar mailbox om de nieuwe berichten te lezen. Met een zucht legde ze de camera aan de kant. Deadlines die naar voren geschoven werden waren vervelend, maar als het om een heel goede, vaste klant ging, moest je je maar aanpassen. Die andere foto's moesten nog maar een dagje wachten.

'Ook niet even snel kijken,' hield ze zichzelf voor, 'want je weet hoe dat gaat. Dan ga je er toch eentje bewerken en dan nog eentje en voor je het weet is het vier uur later.'

Toch jammer. Ze was eigenlijk ook erg benieuwd naar de portretfoto's. De oude dame had gehoorzaam de goede kant op gekeken en geglimlacht, maar Hanna had gezien dat haar gedachten af en toe afdwaalden en de bijbehorende gezichtsuitdrukkingen waren boeiend geweest. Variërend van geamuseerd tot spottend en van afwezig tot... hoe omschreef je zo iets? Kwaadaardig? Of was dat te sterk uitgedrukt?

13

Robert was blij dat die buurvrouw weg was. Dat oeverloze geklets was hij behoorlijk zat. Natuurlijk moest je je wel een beetje beleefd gedragen, maar het had hem aardig wat moeite gekost om niet hardop te zeggen wat hij vond van dit verlopen straatje met de oude en lang niet altijd netjes opgeknapte huisjes. Het was een leuk plekje geweest om te beginnen, maar het werd echt tijd om iets anders te zoeken. Maar goed, het had hem wel even uit de klauwen van tante Bet gehouden. Die leek er deze logeerpartij vooral op uit te zijn hem het bloed onder de nagels vandaan te halen. Diana behandelde ze vergeleken met normaal uitzonderlijk vriendelijk. Tegen hem was ze extra vervelend, maar ze stuurde wel iedere keer op een gesprek aan.

Nu ook weer. Tante Bet was de keuken ingelopen en kwam terug met twee glazen sherry in haar handen. Echt trek had hij er niet in, maar hij besloot dat het de erfenis wel waard was om nog even de schijn op te houden. Het einde was tenslotte in zicht. Dus nam hij met een glimlach het glas van tante Bet aan. 'Dank u wel. U verwent me.'

Tante Bet snoof. 'Dat valt wel mee, het is je eigen sherry en Diana heeft het voor me ingeschonken. Maar ik neem aan dat je bedoelt dat zij je niet bedient. En dat is maar goed ook, dit zijn moderne tijden.'

'Dat ben ik met u eens, maar af en toe is het wel prettig om ouderwets te doen.' Hij hief het glas. 'Proost.'

Ze keek hem over haar glas aan met een blik in haar lichte ogen die hij niet begreep, maar ze glimlachte. 'Proost.'

Hij nam een flinke slok maar moest de neiging onderdrukken om het weer uit te spugen. Er zat een raar bijmaakje aan. Of kwam dat gewoon doordat ze nog maar net een flink gekruide hachee op hadden? Hij haalde zijn schouders op. Dat moest het wel zijn. Diana was behoorlijk uitgeschoten met de kruiden vandaag, want normaal gesproken hield ze er rekening mee dat hij daar niet van hield. De anderen aan tafel hadden er niet over geklaagd, maar hij had het niet echt lekker gevonden. Zo sterk gekruid dat het bitter smaakte.

Evengoed had hij er behoorlijk wat van gegeten, tegen zijn gewoonte in. Maar als je met drie van die kwebbelende vrouwen aan tafel zat, waarvan je er twee niet bepaald aardig vond, moest je toch iets doen om jezelf een houding te geven. En daarom had hij na het eerste bord nog maar een keer opgeschept. Dat had hij beter niet kunnen doen, want nu zat die smaak nu nog in zijn mond. De tweede slok leek al minder vies en hij dronk het glas vrij snel leeg.

Te snel, besepte hij toen hij het glas neerzette. Hij had ook al veel te veel gegeten, blijkbaar, want hij was misselijk en hij voelde zich verschrikkelijk moe. Het was dan ook niet zijn gewoonte om na het eten meteen aan de alcohol te gaan. Meestal dronk hij juist koffie, voor de noodzakelijke opkikker.

'Wat is er aan de hand?' Tante Bet leek oprecht bezorgd.

Hij haalde langzaam zijn schouders op. 'Moe. Te druk op het werk, denk ik.'

'Vroeger deden de heren een dutje na het eten. Misschien moet jij ook even gaan liggen. Ik ga Diana wel helpen, dan kun je ongestoord even een uiltje knappen.'

Hij glimlachte spottend om die ouderwetse uitdrukking, maar legde toen moeizaam zijn benen op de bank en ging achterover liggen. Misschien toch niet zo'n slecht idee. Hij had vast wat onder de leden. Zijn hele lichaam voelde zwaar.

14

'Robert, tante Bet en ik.... Robert?' Diana keek naar zijn lange lichaam dat uitgestrekt op de bank lag.

Ze was lang in de keuken bezig geweest. Tante Bet was aan de keukentafel gaan zitten en had gevraagd of ze misschien iets kon doen. Dat kwam haar eigenlijk wel goed uit, want dat zou haar in ieder geval even bij Robert uit de buurt houden. Het leek wel of tante Bet hem expres opzocht om ruzie te maken.

Dus had ze voorgesteld dat de oude dame alvast de aardappels voor de volgende dag kon schillen. Dat was niet de gemakkelijkste opdracht geweest, want tante Bet had erop gestaan met een gewoon aardappelschilmesje zo dun mogelijk te schillen, wat met haar reumatische handen niet bepaald gemakkelijk was geweest. Het had een uur gekost om een pan vol te krijgen, want van helpen had tante niet willen weten.

'Op deze manier,' had ze vastbesloten gezegd, 'blijven alle voedingsstoffen behouden en dat is belangrijk. Je moet goed koken voor je man.'

Diana had lachend haar hoofd geschud. 'Wij delen de huishoudelijke taken, tante. Robert kan eigenlijk zelfs beter koken dan ik. Hij houdt alleen niet zo van sterke kruiden. Op de een of andere

manier proeft hij het veel sterker dan ik.'

'Dan had ik daarnet beter niet nog wat kruidnagel en nootmuskaat toe kunnen voegen. Vond hij het niet lekker? Dat spijt me.'

Ze had zich gehaast om tante Bet te verzekeren dat het voor een keertje niet erg was, maar ze hoopte dat Robert er niets over gezegd had, want ze had al aan zijn gezicht gezien dat hij het eten veel te bitter vond smaken. Maar gelukkig had hem dat er niet van weerhouden flink op te scheppen.

Tante Bet kwam achter haar aan de huiskamer binnen. 'Slaapt hij nog steeds? Dan was hij wel erg moe.'

Diana liep naar haar man toe. 'Eigenlijk moet ik hem wakker maken. Als hij nu blijft slapen, ligt hij de hele nacht wakker. En als hij zo moe is dat hij al aan zijn nachtrust begonnen is, kan hij beter in bed gaan liggen. Ik snap niet hoe hij op de bank kan slapen, die is veel te kort voor hem.' Ze gaf hem een duwtje. 'Rob. Robert. Word wakker. Je kunt hier niet blijven liggen.'

Hij reageerde helemaal niet. Ze duwde nog eens. Zijn arm viel slap naar beneden.

Verstijfd van schrik keek Diana naar zijn gezicht. Zijn ogen waren open, maar ze zagen niets meer.

Ze slaakte een gil en liet zich op haar knieën naast hem vallen. 'Nee, nee! Dit kan niet waar zijn.

Dit gebeurt niet. Nee! Robert!'

Ze voelde amper dat tante Bet een hand op haar schouder legde. 'Je moet hulp halen. 112 bellen. Nu meteen.'

'Ik... kan het niet, ik weet niets meer. Robert... Hij is dood.'

Diana zag dat tante Bets lichte ogen haar onderzoekend aankeken. 'Ik bel wel. Ga even rustig zitten. Maak jezelf niet overstuur, daar los je niets mee op.'

Ze keek de oude vrouw kwaad aan. 'Mijn man is dood. Dan is het toch logisch dat ik overstuur ben?'

'Natuurlijk, kind. Dat is zo. Ga zitten, ik zal bellen.'

Diana fronste even door de vreemde ondertoon in de stem van haar oudtante, maar begon daarna met gierende uithalen te huilen.

15

Hanna was geconcentreerd bezig met het sorteren en bewerken van de foto's van haar klant, toen ze de sirene hoorde. Die hoorde ze wel vaker, maar over het algemeen reden ze over de provinciale weg die niet zo ver van haar huis vandaan lag. Deze klonk echter wel erg luid.

Ze stond op om uit het raam te kijken en zag nog net de ambulance stoppen voor het buurhuis, gevolgd door de politie. Geschrokken hield ze haar adem in. Betekende dat...? Ach, dat kon haast niet. Het was haar overspannen verbeelding geweest. Niemand kon aanvoelen dat er een moord gepleegd zou worden, hoe erg het ook voor de hand lag dat tante Bet vanwege haar nare karakter en de enorme erfenis een niet helemaal natuurlijke dood zou sterven. Maar dan was het niet handig om dat hier te doen, met twee duidelijke verdachten...

Geïrriteerd schudde ze haar hoofd. 'Hou toch eens op met fantaseren!', vermaande ze zichzelf. Het was veel aannemelijker dat tante Bet iets natuurlijk overkomen was. Een hartstilstand of een beroerte. Ze was tenslotte drieënnegentig.

Aarzelend bleef ze staan. Zou ze naar beneden gaan om hulp aan te bieden? Te kijken of er iets was wat ze kon doen? Zo goed kende ze haar burens nu ook weer niet. Aan de andere kant was ze de enige die hulp kon aanbieden. Naast Robert en Diana zat een rijtje winkelpanden en overburen waren er niet.

Voor ze een beslissing kon nemen, zag ze tante Bet naar haar voordeur lopen. Dat was een opluchting. Die leefde dus nog. Vlug liep ze naar beneden en opende de deur.

'Er is iets ergs gebeurd. Diana is erg overstuur en ze wil graag dat jij komt. Aan mij heeft ze weinig steun, vrees ik. Alles wat ik zeg valt verkeerd.'

Hanna vroeg zich af of zij wel kon helpen, maar ze kon het in ieder geval proberen. Ze liep achter tante Bet aan naar buiten.

Bij de voordeur van Robert en Diana was het een enorme drukte, met zowel politie als ambulancemedewerkers, maar in de gang werden ze opgevangen door een man in burger. 'Ik ben onderzoeker Harding. Bent u Hanna van Wijk? Wilt u proberen met mevrouw van Houten te praten en haar te kalmeren? Ze is vreselijk overstuur, maar ik kan haar nog even geen kalmerende middelen laten toedienen, want ik wil nog met haar praten.'

'Natuurlijk. Wat is er precies aan de hand?'

'Meneer van Houten is overleden. We onderzoeken nog wat de oorzaak is.' 'Robert? Wat vreemd...'

Harding keek haar onderzoekend aan, maar zei: 'Gaat u maar met mij mee naar binnen.'

Hanna volgde hem naar de keuken, waar haar buurvrouw aan de tafel zat. Diana lag met haar hoofd op haar armen te huilen.

'Mevrouw van Houten? Hier is de buurvrouw. Wilt u haar misschien spreken?'

 Diana keek op. Haar gezicht was vlekkelig van het huilen, maar haar blik was helder.

'Hanna? Ja, dat is goed.' Ze stak haar hand uit en toen Hanna die pakte, klemde ze zich er krampachtig aan vast. 'Robert is dood, Hanna. Hij lag daar op de bank.' Ze wees met haar andere hand. 'Dood.'

'Ik vind het heel erg voor je. Was je erbij toen het gebeurde?'

'Nee, hij lag daar toen ik de huiskamer binnenkwam. Tante Bet wilde aardappels schillen en dat duurde vreselijk lang. Toen ik in de kamer terugkwam was hij dood.'

16

Hanna keek Diana verbaasd aan. 'Toen ik vanavond weg ging, leek er nog niets aan de hand. Hoe kan een gezonde jongeman zo plotseling overlijden?'

'Tante Bet en hij dronken een glas sherry en ik ruimde de keuken op. Toen zei hij dat hij moe was en tante Bet ging mij helpen, zodat hij een dutje kon doen.'

Hanna zag dat de agent zich met een ruk omdraaide en de huiskamer binnenliep. Even later kwam hij binnen met de twee portglasjes in een plastic zak.

'Waarom doet u dat?'

Het viel Hanna op dat Diana's stem mat klonk. Alsof het haar eigenlijk niet interesseerde, maar ze zich verplicht voelde het te vragen.

 'Ik laat het analyseren om te kijken of er gif in zit.' 'Gif? Maar waarom... denkt u aan zelfmoord?'

'Eerder aan moord.' De onderzoeker haalde zijn schouders op toen Hanna een protesterend geluid maakte. 'Sorry mevrouw, maar het is in dit soort gevallen vaak beter om de waarheid te zeggen, ook al is die hard.'

'Maar dat is belachelijk.' Nu leek Diana uit haar verdoving te ontwaken. Haar stem werd hoog en schel van boosheid. 'Wie zou Robert nou willen vermoorden? Dat moet betekenen dat er iemand binnengekomen is toen wij in de keuken waren. Maar voor de voordeur heb je een sleutel nodig en wij waren bij de achterdeur. Of heeft Robert iemand binnengelaten? Maar dat had ik dan toch moeten horen?' Ze barstte weer in tranen uit. 'Ik weet het allemaal niet meer! Moet ik daar nu over nadenken?'

'De voordeur klemt, dat zag ik toen we hier aankwamen. Misschien zat hij niet goed in het slot.'

Tante Bet keek de onderzoeker aan. 'Dan kun je hem gemakkelijk open duwen. Het kan dus inderdaad een insluiper geweest zijn. Misschien iemand die in wilde breken.'

'Die zou een pistool of een mes hebben gebruikt, geen gif. Het lijkt me niet dat meneer van Houten dat vrijwillig op zou drinken.'

'Hij kan toch gedwongen zijn? Met een mes of een pistool?'

'Waarna de inbreker het pand verliet zonder de nieuwste telefoon, zonder tablet en zonder al die andere dure spullen die hier voor het oprapen liggen? Dat lijkt me niet.' Hij wendde zich weer tot Diana en vroeg: 'Had uw man vijanden? Ruzie met iemand?'

'Nee. Nou ja, tante Bet en hij konden niet echt goed overweg. Toch Hanna? Jij hebt ze ook

gehoord. Ze hebben zo'n beetje de hele middag en avond zitten bekvechten.'

Hanna begon een naar gevoel te krijgen bij de richting die dit gesprek uitging, maar zei bevestigend: 'Dat klopt wel. Maar het leek mij vrij onschuldig.'

Diana knikte langzaam. 'Natuurlijk. Dat was het ook. Of... Nee, onmogelijk.'

'Wat? Het is het beste om mij alles te vertellen wat u kunt bedenken.' 'Het gif. Het drankje in haar tas. Maar dat geloof ik niet. Dat zou ze nooit doen.'

Tante Bet keek Diana aan met een ondoorgrondelijke blik in haar ogen, maar ze zei niets. Harding vroeg verbaasd: 'Welk gif?'

'Gevlekte scheerling. Ik heb het zelf gekweekt en er een tinctuur van gemaakt. Maar het is voor medicinaal gebruik. Het zou kunnen helpen tegen kanker.' Tante Bet zuchtte. 'Ik heb ongeveer een maand geleden gehoord dat ik darmkanker heb.'

'Volgens mij is dat soort theorieën allang achterhaald. En het is erg gevaarlijk om met dat soort dingen te experimenteren. Dat spul is al dodelijk in heel kleine hoeveelheden. Ik denk dat we weten waar we naar moeten zoeken. Heeft u die rommel nog steeds in die tas zitten?'

'Ik heb het er niet uitgehaald.'

'Mag ik die tas even zien?'

'Hij staat in de huiskamer. Een grote, zwarte tas met een knip.'

Harding was al weg en kwam vrij snel met de tas terug. De rechercheur had weinig moeite om het flesje te vinden. Hij schudde ermee en rook eraan. 'Juist. Dit neem ik ook mee. Er zit trouwens niet veel meer in.'

'Ik heb maar een paar druppels per dag nodig.'

Diana zei zachtjes en ijsig kalm: 'Het was vol. Ja toch, Hanna?'

Hanna kon het niet ontkennen. Het leek er op dat tante Bet Robert vermoord had. Maar waarom?

17

Na een onrustige nacht zat Hanna weer achter haar computer. Ze had nog wat werk af te ronden en hield zich voor dat dat meteen een goede afleiding was. Als het haar tenminste lukte om zich te concentreren.

Ze kon de gebeurtenissen van de vorige dag nog steeds niet echt van zich afzetten. Tante Bet had zich niet echt overtuigend verdedigd en ook nauwelijks ontkend. Ze had er grotendeels zwijgend bij gezeten.

Vanwege haar leeftijd had Harding haar niet meteen gearresteerd, maar Hanna nam aan dat dat wel snel zou gebeuren. Waarschijnlijk zodra er bewezen was dat er gif in het glas zat. Ze vroeg zich af wat de rechercheur als het motief zag. Want dat was het vreemdste. Het zou logisch zijn als tante Bet vermoord was, vanwege de erfenis. Ze kon zich ook nog voorstellen dat Diana de volgende zou zijn als Robert de dader was, alweer vanwege die erfenis. Maar waarom Robert? Wat was daar de reden voor?

Ze keek naar haar scherm waar ze probeerde de laatste hand te leggen aan een serie productfoto's, maar ze schudde haar hoofd. Vandaag even niet. Bijna zonder erbij na te denken opende ze een andere map en liet de foto's die ze de vorige dag had gemaakt over het scherm gaan. Raar om te bedenken dat ze toen had gedacht dat ze foto's maakte van een mopperige oude dame, terwijl het in feite foto's van een moordenaress waren.

Ze vergrootte een paar foto's om de gezichtsuitdrukking van tante Bet te bestuderen, maar ze zag er eigenlijk niets kwaads in. Op één van de foto's keek ze vooral bezorgd en verder leek ze afwisselend geamuseerd en geërgerd. Er was er één waarop je kon zien dat ze zich inwendig ergens over zat te verkneukelen. Maar was dat moordlustig? Nee. Of zou je zoiets niet aan iemands gezicht kunnen zien?

De foto's van de tas waren nu helemaal bijzonder. Ze zou er alleen weinig mee kunnen doen, dat zou niet erg tactvol zijn. 'Kijk, dit is de tas waar ze het gif in vervoerde...'

Nee, dat ging niet. Toch bekeek ze ze allemaal één voor één. Het waren goede foto's en onder

andere omstandigheden zou ze er blij mee geweest zijn. Maar ja, het was niet anders. Ze klikte nog eens het hele rondje langs en bleef hangen op de foto die ze had genomen toen de tas omgevallen was. Ze had razendsnel scherpgesteld op de rommel op de vloer voor Diana zich op haar knieën had laten zakken om op te ruimen. Daarna had ze de camera neergelegd om te helpen. Toen alles weer in de tas zat, had ze nog een paar foto's genomen van de open tas.

Hanna vergrootte de foto en staaarde er nog eens naar. Zag ze dat goed? Ze bladerde door naar de foto's erna en bekeek die ook nog eens. Nu ze wist waar ze naar zocht, was het duidelijk.

Ze slaakte een diepe zucht toen de betekenis hiervan volledig tot haar doordrong. Dus toch. Wat moest ze nu doen? Het gewoon laten zitten? Tante Bet zou gezien haar ziekte geen zware straf krijgen. Er was zelfs een grote kans dat de rechter zou beslissen dat ze ontoerekeningsvatbaar was en daarmee was alles afgelopen. Was het nodig om met dit soort bewijzen te komen?

Maar aan de andere kant mocht het niet zo zijn dat iemand weg kwam met een moord die overduidelijk lang van te voren uitgedacht was. En zeker niet als de moordenaar haar er moedwillig bij betrokken had.

Hanna printte een aantal foto's in een zo groot mogelijk formaat uit en zette de originelen op een dvd.

Daarna belde ze Harding.

18

'Ik was bang dat u kwaad op me zou zijn omdat ik me ermee bemoeid heb.' Hanna overhandigde tante Bet een kopje thee. 'Het leek erop dat u Diana wilde beschermen.'

'Dat was ook zo. In eerste instantie, tenminste. Later begreep ik dat ze dit vanaf het begin zo had gepland en toen besefte ik dat ze mijn bescherming niet waard was. Maar toen leek alles al naar mij te wijzen. Ik begrijp niet hoe je erachter gekomen bent dat zij...'

'Oh, ze had het allemaal heel geraffineerd opgezet,' legde Hanna uit. 'Het begon met die foto. De familiefoto, weet u wel?'

'Ja, ik weet wat je bedoelt. Wat is daarmee?' 'Hij was kwijt. Zomaar ineens. Tenminste, dat beweerde Diana toen ze het mij vertelde. Maar nu denk ik dat ze al wist dat ik fotograaf was en het zag als een goede manier om mij bij uw bezoek te betrekken, want ze had me nodig als getuige.' 'Getuige waarvan?'

'Van het feit dat dat flesje in uw tas zat. En van het feit dat u en Robert elkaar voortdurend in de haren zaten. Bovendien legde ze enorm de nadruk op haar angst dat u misschien de erfenis aan iemand anders zou nalaten. Het zat behoorlijk slim in elkaar. Door die foto wist ik alles van de situatie, zonder dat het me later zou opvallen dat je zoiets niet aan een gloednieuwe buurvrouw vertelt.'

Tante Bet knikte. 'Dat klinkt wel logisch. Maar waarom heeft ze Robert vermoord en niet mij?'

'Dat was heel slim van haar. U had haar al verteld dat u ziek bent. En ze wist ook dat u bezig was met vrij gewaagde experimenten op het gebied van kruidendrankjes.'

'Ik maak al jaren geneeskrachtige drankjes en die zijn echt volkomen veilig,' zei tante Bet. 'In dit geval vond ik het risico acceptabel. Diana leek heel geïnteresseerd toen ik het haar uitlegde. Ik neem aan dat ze later opgezocht heeft hoe het als gif werkzaam is.'

'Dat denk ik ook. Ze had u natuurlijk een overdosis kunnen geven en dan zou men denken dat u onvoorzichtig was geweest. Einde verhaal. Maar ze wilde ook van Robert af. Dat huwelijk rammelde aan alle kanten. Ze had het andersom aan kunnen pakken en hem voor de moord kunnen laten opdraaien, maar in Nederland zijn de straffen niet zo streng. Bovendien zou ze dan nog steeds met hem getrouwd zijn. Nu draaide u voor de moord op. Er was een grote kans dat u de emoties al niet zou overleven en anders moest ze nog iets langer wachten, maar uiteindelijk zou ze de erfenis krijgen.'

'Die kreeg ze toch ook als Robert nog leefde? Waarom heeft ze niet gewoon een scheiding aangevraagd?'

'Omdat ze niet zeker wist hoe u daarover dacht en of het gevolgen zou hebben voor de erfenis. Bovendien was ze bang dat Robert het voor haar zou verpesten. Hij was steeds minder bereid uw boze buien te slikken en als hij uitviel zou het zomaar kunnen dat u haar zou onterven. En aangezien u, in haar ogen dan, elk moment kon sterven, hetzij door uw ziekte, hetzij door dat gevaarlijke drankje, wilde ze geen enkel risico lopen.'

'Juist. Duidelijk.' Tante Bet knikte zuchtend. 'Nu heb ik nog één vraag. Hoe ben je erachter gekomen? De politie had het over foto's...'

Hanna lachte. 'Ja, nu moet ik iets bekennen. Ik was nogal geobsedeerd door die tas van u. Dus toen u na die portretsessie ging rusten, heb ik er gauw foto's van gemaakt. Diana zag wat ik aan het doen was en zette hem op een andere plek neer die volgens haar beter was. Toen viel de tas om. Achteraf denk ik dat ze dat expres deed, want daardoor wist ze zeker dat ik het flesje zag. Ik maakte er een opmerking over en dat was nu net haar bedoeling, want ze ging uitgebreid in op de inhoud en de gevaren ervan. Ze heeft alleen niet gemerkt dat ik voor ik haar ging helpen opruimen nog gauw een foto maakte van de rommel. Op die foto is te zien dat het dopje van het flesje zilverkleurig was. Op de foto's die ik daarna nam is het dopje zwart. Ze moet ze dus verwisseld hebben om het gif te kunnen gebruiken. Het flesje dat de politie in uw tas vond had weer een zilverkleurige dop. Ik denk dat ze het juiste flesje teruggelegd heeft toen u de politie ging bellen en ze met Robert alleen achterbleef. Harding vond het voldoende informatie om mee te werken en toen hij haar ermee confronteerde gaf ze het vrij snel toe.'

'Ik ben er blij om. Ik ga je in ieder geval ruim betalen voor die portretfoto, ook al is er nu niemand meer die ik ermee op kan schepen. Misschien laat ik mijn hele kapitaal wel aan jou na.'

'Dat is niet nodig, ik heb alles wat ik nodig heb.' En bovendien zat Hanna er helemaal niet op te wachten tante Bets buien te moeten verdragen vanwege geld waar ze geen behoefte aan en bovendien geen enkel recht op had.

'Gun een oude vrouw haar pretjes, Hanna. Ik moet iemand hebben die ik die erfenis als een soort zwaard van Damocles boven het hoofd kan houden.' Tante Bet zuchtte dramatisch. 'Maar als je het echt niet wilt, ga ik het kattenasiel er maar mee lastig vallen. Misschien kan ik me bemoeien met de gang van zaken daar. Zeuren over de namen van de katten en eisen dat ze allemaal een geborduurd kussentje krijgen. Mijn portret in elke ruimte. Dat soort dingen. Ja, daar kom ik die laatste maanden van mijn leven wel mee door.'

Hanna slikte een vermanende opmerking in. Dat had toch geen zin. 'Ik wens u er veel plezier mee.'